Een regering met de PvdA zal de voorwaarden scheppen voor een zinnig arbeidsplaatsenoverleg in de bedrijven en bedrijfstakken. Daarom is het goed dat dit Congres zich heeft uitgesproken voor invoering van de 5-ploegendienst en voor een wettelijke ondersteuning van de arbeidstijdverkorting als
aan-zet naar de 5-urige werkdag. Als een duidelijk begin van eerlijk delen van het beschikbare werk. En dat is vooral te danken aan de Rooie Vrouwen in de Partij van de Arbeid.

Het is intussen beschamend dat meer dan een jaar na het verschijnen van de voorstellen van de Cie. Van der Zwan voor de aanpak van een industriepolitiek daaraan nog geen begin van uitvoering is gegeven.
Deze week heeft de PvdA-fraktie getracht dit jaar althans een begin te maken. Maar de regeringsfrakties weigerden daadwerkelijke steun en het kabinet benutte het werkgelegenheidsdebat om een nieuwe serie onheilstijdingen aan te kondigen zonder één konkrete maatregel ter bestrijding van de werkloosheid. Opnieuw, dreigt een jaar verloren te gaan.
Over welke middelen beschikt de PvdA om haar beleid konkreet vorm te geven?
De afgelopen jaren is er een zwabberend beleid geweest, geënt op de Bestekfilosofie. Dat beleid heeft volstrekt gefaald.
Ons program vraagt om een centraal ontwikkelingsplan. Weer een
plan, zullen sommigen smalen. Zeker, plannen scheppen geen werk.
Dat doet alleen samenhangend, volgehouden beleid. En daarvoor
heb je een hecht doortimmerd plan, een werkgelegenheidsprogram voor
jaren nodig. Een program, dat het beleid kontroleerbaar. maakt.
Dat wel de relatie tussen winst-investeren-werk duidelijk maakt.

Dat ons van de stuurloosheid van vandaag verlost.
Eén voorbeeld: Eerst wou het kabinet-Van Agt niets weten van
arbeidsplaatsen in de kwartaire sektor. Na twee jaar kwam het
zelf met arbeidsplaatsen voor de kwartaire sektor.
Lubbers maakt de balans op en schrijft deze maand triomfantelijk:

"Tesamen met Sociale Zaken maakte C.R.M. de kwartaire sektor tot een speerpunt van de werkgelegenheid".

En weet U wat Van Agt er een week geleden op het CDA-kongres over zei: "Tot voor kort waren er nog die verhoudingen, dat we het probleem zouden kunnen oplossen door al die werkzoekenden ambtenaar te maken of onderwijzer of maatschappelijk werker of ziekenverpleger. De kwartaire sektor als het wijde vangnet. Maar dat is een dagdroom"
Dag Lubbers, Dag Van Agt.

Wij zijn niet weerloos. Wij zijn niet machteloos. Werkloosheid kan niet op slag opgeheven, ze kan wel wezenlijk teruggedrongen worden. Het maakt alle verschil van de wereld uit hoe de inkomensoffers verdeeld worden. Het maakt alle verschil uit of de vakbeweging in de hoek wordt geduwd, dan wel alle kans krijgt overeenkomsten af te sluiten, waarin werk voorop staat.
Volgens sommigen zou de sociaal-democratie uit de tijd zijn, een overleefde ideologie. Mooi, toen het ging om de bevrijding van de arbeidersklasse en de schepping van de verzorgingsstaat. Niet geschikt om de problemen van de 80er jaren op te lossen.
Wat een onzin. De problemen waar we nu voorstaan, zijn bij uit stek de problemen, die het gevolg zijn van stuurloze ontwikkelingen. De techniek is uit de handgelopen. We kunnen kernenergie opwekken, maar weten geen raad met de afval.
We sturen satellieten de ruimte in en weten de informatie amper te gebruiken. We produceren nieuwe produkten en schrikken ons te pletter van de gifbelten. We vinden uit, we innoveren nieuwe produkten en nieuwe productiemethoden en zien met ancjst de lege arbeidsplaatsen, waar de chips gaan heersen.

Zestigduizend bouwvakkers zijn werkloos. Tienduizenden woningen staan leeg, temidden van een schrijnende woningnood. De maatregelen die hier nodig zijn reiken verder dan het oplossen van de woningnood. Het gaat om het herstel van het

vertrouwen in de besluitvaardigheid van gekozen organen om het kraken overbodig te maken. Een einde te maken aan spekulatie in onroerend goed.
Socialisme achterhaald? Ik zou het niet weten, welke andere

politieke kracht in staat is om in het vooruitzicht van een
blijvend beperkte groei van economie en levenspeil
toch het perspektief te geven van een groei naar volwaar
diger mens zijn, in het werk en daarbuiten.
Tegen de uitzichtloosheid. Ook waar het de strijd voor ontspanning en ontwapening betreft. Met het standpunt van het kongres gaande PvdA naar mijn overtuiging tot de grens, van
aar ze ais politieke partij de machtsvormincfl&an beïnvloeden en politiek zinvol bezig zijn. Want laten we ons niet vergis
sen Partijgenoten. De echte strijd tegen de kernwapens begint nu pas en in die politieke strijd tegen de conservatieve krachten in dit land kunnen wij niemand missen. Geen man en geen vrouw. De hele partij is nodig om de nu gekozen ontwapeningsstappen in regeringsbeleid om te zetten. Er lijken zich mogelijkheden af te tekenen om ontspanning te bevorderen.
De voorstellen van Bresjnev zijn opmerkelijk en bieden,reële
aanknopingspunten. De Nederlandse regering gaf een stupide reaktie,

negatiever dan Washington, maar er lijken grondslagen gelegd voor een hervatting van de dialoog.
Van hoeveel betekenis zou het zijn als een progressieve regering
daarop zou kunnen inspelen en in Bonn en in Washington.
Een regering met de PvdA zou onze weigering om nieuwe raketten te
plaatsen met enig gezag kunnen vertalen naar de Sovjet Unie en de landen van het Warschau-pact om niet alleen het stopzetten
van de plaatsing van SS20, zoals door Bresjnev aangeboden, maar ook een eventuele ontmanteling ter diskussie te stellen.

Van Agt heeft geroepen dat de PvdA met 'nee' tegen de kruisraketten en afstoten van 4a 5 kerntaken en vermindering van het defensiebudget maar beter uit de NAVO zou kunnen gaan. Dat zou de heer Van Agt misschien wel van pas komen in zijn bestrijding van de PvdA, maar de PvdA zal hem niet van dienst zijn.
Wij hebben oog voor de praktijk van de macht en kennen de macht
van Washington. Wij zijn niet anti-Amerikaans, maar wel vol zorg over wat de Verenigde Staten onder Reagan bezig zijn in midden Amerika aan te richten.

Wij protesteren ook vandaag tegen de Amerikaanse steun aan de
Junta in El Salvador. Wij zijn solidair met het Democratische
Front van Guillermo Ungo.
Er was een duidelijke verbetering in de mensenrechtenpolitiek van de Verenigde Staten onder Carter, wij wensen de Verenigde Staten duidelijk te maken, waarom wij Nicaraqua verdedigen, en naar sociale democratieën in Midden Amerika verlangen.
Een regering met de PvdA zal daarop haar beleid afstemmen.

Zij zal niet schromen een olieboycot tegen Zuid-Afrika af te kondigen.

Zij zal de strijd tegen racisme, apartheid en de resten van het kolonialisme met verbetenheid voeren.
De inzet van de komende verkiezingen is de vorming van een progressief kabinet met als kern de PvdA en D'66.
De inzet is een ander beleid.
Weg uit het moeras van dadenloosheid en défaitisme.
Voor de basis van zo'n kabinet tegen de moedeloosheid heeft het Congres 6 strijdpunten aangedragen. Zes hoofdzaken van beleid, die nieuw perspektief bieden. Die strijdpunten zijn door Van Aqt
ononderhandelbaar genoemd. Wie maakt de kernraketten onbespreekbaar door ze weg te schuiven naar eind '81?

Wie maakt de kernenergie onbespreekbaar door zich te verschuilen achter de brede maatschappelijke diskussie?

Of dient het voor het CDA om ook nu weer de handen vrij te krijgen naar de VVD? De lijsttrekker van het CDA meent dat de PvdA inzake de aanpak van de sociaal-ekonomische problematiek verder van het CDA afstaat dan VVD en D'66.
Wat de VVD betreft heeft hij gelijk, de poging PvdA en D'66 uit elkaar te spelen is te doorzichtig.

Er is een CDA-VVD kabinet en Nederland weet dat..En dat kabinet moet worden weggestemd.
Dat vragen wij aan de kiezers in ons land. Dat vragen wij, omdat we de overtuiging hebben dat wij in staat zijn gestalte te geven aan nieuw beleid, dat uitzicht opent, waar vandaag uitzichtloosheid heerst.
Wij, socialisten hebben een lange geschiedenis. Een geschiedenis van overwinningen en nederlagen in tijden van hoogkonjunktuur en van diepe depressie.
Wij zijn daarbij bezield en gestuurd door gevoelens van saamhorigheid en verbondenheid met de laatst gekomenen in de samenleving.
Die solidariteit bezielt ons vandaag. Die heeft ons gestuurd in de strijd om de vaststelling van ons program.
Wij vragen de kiezers ons in staat te stellen dat program uit te voeren. En wij beloven de kiezers, dat wij de verantwoordelijkheid voor de uitvoering daarvan niet zullen ontlopen.